

$$A \rightarrow \text{ch}_A(x) = \det(A - xI_n) = \prod_{i=1}^n (x - p_i)(-1)^n$$

$n \times n$
πίνακας

↳ οι ρίζες του χαρακτηριστικού πολυωνύμου

- Πρέπει να φέρουμε σε ποιο σώμα εργαζόμαστε, πχ) το x^2+1 στο $\mathbb{R}$ δεν έχει ρίζες αλλά έχει στο $\mathbb{C}$.
- Διαφορετικές ρίζες $\Rightarrow$ πίνακας διαγωνοποιήσιμος
- $\rho(\lambda) = \dim \text{Ker}(A - \lambda I_n)$, $\lambda = p_i$: ιδιοτιμή (ρίζα του χαρ. πολ.)
- $m(\lambda) = 0$ εκθέτης στην ανάλυση του χαρ. πολ.

$p_{i1}, \dots, p_{is}$ είναι οι διαφορετικές ανα δύο ρίζες του χ.π.

$$n \xleftarrow{\text{deg}} \text{ch}_A(x) = \prod_{i=1}^s (x - p_{is})^{m(p_{is})}$$

$$\sum_{v=1}^s m(p_v) = n$$

$$\rightsquigarrow 1 \leq \rho(\lambda) \leq m(\lambda) \leq n \quad \forall \text{ιδιοτιμή}$$

(nx)

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$

$$\det(A - xI_3) = (3-x)^3$$

$$[= (-1)^3 (x-3)^3]$$

ΠΡΟΤΑΣΗ: Ο πίνακας είναι διαγωνοποιήσιμος αν και μόνο αν $\rho(\lambda) = m(\lambda)$ για κάθε ιδιοτιμή.

Παρατηρήσεις: Ο πίνακας A είναι διαγωνοποιήσιμος αν και μόνο αν υπάρχει μια βάση του $\mathbb{F}^n$ αποτελούμενη από ιδιοδιανύσματα.

$$Q^{-1} A Q = \begin{pmatrix} \lambda_1 & & 0 \\ & \ddots & \\ 0 & & \lambda_n \end{pmatrix} \Rightarrow A Q = Q \begin{pmatrix} \lambda_1 & & 0 \\ & \ddots & \\ 0 & & \lambda_n \end{pmatrix}, \quad Q = (q^1, \dots, q^n)$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow A q^1 &= \lambda_1 q^1 \\ A q^2 &= \lambda_2 q^2 \\ &\vdots \\ A q^n &= \lambda_n q^n \end{aligned}$$

στήλες του Q, είναι γ.α. αφού ο Q είναι αντιστρέψιμος.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Αν έχουμε μια βάση που αποτελείται από ιδιοδιανύσματα:

$$n = \sum_{v=1}^s \rho(\lambda_v) \stackrel{\otimes}{\leq} \sum_{v=1}^s m(\lambda_v) = \text{deg ch}_A(x) = n$$

↓
διαστάσεις των ιδιοχωρών.

Η ισότητα $n=n$ ισχύει αν και μόνο αν στο $\otimes$ έχω = αντί για $\leq$.

Υπευθύμιση and γραμμική L:

- $v_1, \dots, v_n$ γ.α.
- $v_1, \dots, v_n$ παράγωγο του $\mathcal{V}$
- $\dim \mathcal{V} = n$

↳ Αν ισχύουν 2 από τα 3, ισχύει και το 3^ο.

- Αν το $\text{ch}_A(x)$ έχει απλές ρίζες (δηλαδή όλα τα $m(\lambda_v) = 1$) έχουμε $1 \leq \rho(\lambda_v) \leq m(\lambda_v) = 1 \Rightarrow \rho(\lambda_v) = m(\lambda_v)$ και μια διαφορετική ανδείξη ότι ο πίνακας είναι διαγωνοποιήσιμος.

$n \times n$ $A = \begin{pmatrix} \lambda & 1 \\ 0 & \lambda \end{pmatrix}$ δεν είναι διαγωνοποιήσιμος, διότι:

$\text{dim}=1$ γιατί
 $\text{rank}=1$
(Θυμάμαι από
ΓΡ. 1)

$$ch_A(x) = \det(A - xI_2) =$$

$$\det \begin{pmatrix} \lambda - x & 1 \\ 0 & \lambda - x \end{pmatrix} = (\lambda - x)^2$$

↳ ιδιοτιμή λ με $m(\lambda) = 2$

$$p(\lambda) = \dim \text{Ker} \left(\begin{pmatrix} \lambda & 1 \\ 0 & \lambda \end{pmatrix} - \lambda I_2 \right) = \dim \text{Ker} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = 1 < 2$$

$p(\lambda) \neq m(\lambda)$

A και A^t έχουν το ίδιο χαρακτηριστικό πολυώνυμο

$$\hookrightarrow ch_A(x) = \det(A - xI_n) = \det(A - xI_n)^t = \det(A^t - xI_n^t) = \det(A^t - xI_n) = ch_{A^t}(x).$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1] Να βρεθεί το $ch_A(x)$ για $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & & & \\ \vdots & & & \\ 1 & & & 1 \end{pmatrix}$ ~ όλα τα στοιχεία μονάδα.

$$ch_A(x) = \det(A - xI_n) = \det \begin{pmatrix} 1-x & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 1-x & \dots & 1 \\ \vdots & & & \vdots \\ 1 & \dots & & 1-x \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} n-x & 1 & \dots & 1 \\ n-x & 1-x & \dots & 1 \\ \vdots & & & \vdots \\ n-x & 1 & \dots & 1-x \end{pmatrix}$$

βρίσκω το $(n-x)$:
ιδιοτιμή ορίζουσας!

Αφαιρώ όλες τις στήλες στην 1^η

$$= (n-x) \det \begin{pmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 1-x & \dots & 1 \\ \vdots & & & \vdots \\ 1 & \dots & & 1-x \end{pmatrix} = (n-x) \det \begin{pmatrix} 1 & \dots & 1 \\ 0 & -x & \dots & 0 \\ 0 & 0 & -x & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & -x \end{pmatrix} = (n-x) \cdot x^{n-1}$$

• Είναι διαγωνοποιήσιμος;

Η ιδιοτιμή n έχει αλγεβρική πολλαπλασιαστή 1 , άρα έχει και γεωμετρική πολλαπλασιαστή 1 , γιατί $1 \leq p(n) \leq m(n) = 1$.

$$\hookrightarrow ch_A(x) = (n-x) \cdot x^{n-1} \cdot (-1)^{n-1} \rightarrow \text{ιδιοτιμές} \begin{cases} x = n \\ x = 0 \rightarrow m(0) = n-1 \end{cases}$$

Ο πίνακας είναι διαγωνοποιήσιμος γιατί $p(0) = \dim \text{Ker}(A - I_n \cdot 0) = \dim \text{Ker} A = n-1$ και γιατί $\dim \text{Ker} A = 1$; γιατί: $n = \dim \text{Ker} A + \dim \text{Im} A$
 $r(A) = 1$

"Βρες το Q"
ΣΕΛ. 3

Για να βρω το Q θα βρω μια βάση από ιδιοδιανύσματα. 11.10.23

Για $\lambda = n$: Λύνω το ^{ομογενές} σύστημα:

$$B = \begin{pmatrix} (1-n) & 1 & \dots & 1 \\ 1 & (1-n) & \dots & 1 \\ \vdots & 1 & (1-n) & \dots & 1 \\ \vdots & \dots & \dots & \dots & (1-n) \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = 0$$

B' τρόπος: Η λύση είναι μονοδιάστατη.

A' τρόπος: Λύση με τον εναρτημένο πίνακα (GAUSS...)

Παίρνω για λύση το $v = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ \vdots \\ -1 \end{pmatrix}$

Δεν βρεχίστηκε από την διαίρεση.

Αλλάζω σειρά σε όλες τις γραμμές:

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 & (1-n) \\ 1 & 1 & \dots & (1-n) & 1 \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots & \vdots \\ (1-n) & 1 & \dots & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{matrix} \text{Αφαιρώ την 1} \\ \text{and τις} \\ \text{υπόλοιπες} \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 & 1-n \\ 0 & 0 & \dots & -n & n \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots & \vdots \\ 0 & -n & \dots & \dots & n \\ 0 & n & n & \dots & \underbrace{1-(1-n)^2}_{2n-n^2} \end{pmatrix}$$

Άρα το σύστημα: (έχω διατρέξει παντού με n)

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 & (1-n) \\ 0 & 0 & \dots & -1 & 1 \\ 0 & 0 & \dots & -1 & \vdots \\ 0 & -1 & \dots & \vdots & 1 \\ 0 & 0 & \dots & \dots & 0 & (2-n) \end{pmatrix} \sim$$

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 + \dots + x_{n-1} + (1-n)x_n &= 0 \\ -x_{n-1} + x_n &= 0 \\ \vdots \\ -x_{n-2} \dots x_n &= 0 \\ -x_2 \dots x_n &= 0 \end{aligned}$$

$$(2-n)x_n = 0$$

Σε το επαληθεύει, εν τέλει δεν είναι καλό παράδειγμα, θα το λύσει και θα μας το γράψει!

Περιγραφή κατασκευής:

$\lambda = n \rightarrow$ Βρίσκω τον ιδιοχώρο $\langle v \rangle$ πρέπει να το προσδιορίσω

$\lambda = 0 \rightarrow$ βάση του πυρήνα $v_1, \dots, v_{n-1}$

$$Q = \left(\begin{array}{c|c} \mathcal{V} & v_1, \dots, v_{n-1} \end{array} \right)$$

πρώτη στήλη Η βάση του πυρήνα ως στήλες.

ΣΕΛ. (4)

ΘΕΩΡΗΜΑ

Το χαρακτηριστικό πολυώνυμο του A μηδενίζεται από τον A .

$$A_{n \times n} \rightarrow ch_A(x)$$

$$f(x) \in \mathbb{F}[x], f(A)$$

$$\sum_{i=1}^n a_i x^i \rightsquigarrow \sum_{i=1}^n a_i A_{n \times n}^i$$

↓
 $ch_A(A) = 0$

Υποθέτουμε $ch_A(x) = x^n + a_{n-1}x^{n-1} + \dots + a_1x + a_0$

$$(A - xI_n) \underbrace{adj(A - xI_n)}_{\substack{\text{πολυώνυμο στο } x \\ \text{βαθμώ το πολύ } \underline{n-1}}} = \det(A - xI_n) \cdot I_n \quad (*)$$

$$adj(A - xI) = B_0 + B_1x + \dots + B_{n-1}x^{n-1}$$

$B_0, \dots, B_{n-1} \in \mathbb{F}$

$$\begin{aligned} (*) \Rightarrow (A - xI_n) \cdot (B_0 + B_1x + \dots + B_{n-1}x^{n-1}) &= \\ (x^n + a_{n-1}x^{n-1} + \dots + a_1x + a_0)I_n &\Rightarrow \end{aligned}$$

$$AB_0 + AB_1x + AB_2x^2 + \dots + AB_{n-1}x^{n-1} - xB_0 - x^2B_1 - x^3B_2 + \dots - B_{n-2}x^{n-1} - B_{n-1}x^n = (x^n + a_{n-1}x^{n-1} + \dots + a_1x + a_0)I_n$$

$$\Rightarrow \text{Αρα } \begin{cases} AB_0 = a_0 I_n & \xrightarrow{\cdot A} AB_0 = a_0 I_n \\ -B_0 + AB_1 = a_1 I_n & \xrightarrow{\cdot A} -AB_0 + A^2B_1 = a_1 A \\ \vdots -B_1 + AB_2 = a_2 I_n & \xrightarrow{\cdot A^2} -A^2B_1 + A^3B_2 = a_2 A^2 \\ \vdots \\ -B_{n-2} + AB_{n-1} = a_{n-1} I_n & \xrightarrow{\cdot A^{n-1}} -A^{n-1}B_{n-2} + A^n B_{n-1} = a_{n-1} A^{n-1} \\ -B_{n-1} = I_n & \xrightarrow{\cdot A^n} -A^n B_{n-1} = A^n \end{cases}$$

Σταθεράφορτα
επειδή $\oplus$
κατά
μέλη!

$$\begin{aligned} \oplus \quad 0 &= a_0 I_n + a_1 A + a_2 A^2 + \dots + a_{n-1} A^{n-1} + A^n \\ \underline{\underline{0}} &= \underline{\underline{f(A)!}} \end{aligned}$$

θυμάμαι ...

$$(a_{ij}) \rightarrow adj A$$

$$\begin{pmatrix} A_{11} & A_{12} & \dots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \dots & A_{2n} \\ \vdots & & & \end{pmatrix}^t$$

όπου A_{ij} : η οριζόντια που προκύπτει αν βγάλω από τον πίνακα την i -γραμμή και j -στήλη